

Vážený a milý Scjapane,

píši vám s jistým rozechvěním, protože tohle je pro mě výjimečná chvíle. Mám toho tolik na srdci, ale hýbou mnou hlavně emoce, které se nesnadno zachycují na papír. Neznáme se a přesto mám pocit, že jsme blízcí přátelé. Lidé, kteří chtějí žít svobodně, jsou svým způsobem propojení a je jedno, jak daleko od sebe žijí, jakou řečí mluví. Tím spíš, když jsou ze zemí, kde není svoboda samozřejmá. My Češi už se z ní nějaký čas těšíme, vás, věřím, brzy čeká.

Vím, že nemám praktickou možnost, jak vás podpořit. Ale chci vám aspoň jasně vzkázat a slíbit, že diktátorskému režimu se nikdy nepodaří pošpinit vaše jméno. Víme, že všechna jeho obvinění jsou vykonstruovaná. V režimech, jako je ten Lukašenkův, je pobyt ve vězení známkou slušnosti. Ne naopak. Píši vám ostatně ze země, jejíž první demokratický prezident Václav Havel ale i první svobodný ministr zahraničí Jiří Dienstbier, než se dostali do funkcí, prošli několika kriminály. A poslala je tam stejně jako vás totalitní moc.

Děni v Bělorusku sleduji prostřednictvím médií či sociálních sítí a cítím velký obdiv k lidem, kteří i když vědí, co jim hrozí, jdou zas a znovu ukázat mužům bez tváře svoji touhu po svobodě. A nejednou cítím silné pohnutí z té něžné odvahy na jedné straně a pocit zloby vůči násilníkům na straně druhé. Stojí před vámi velká přesila, která má v rukou zdánlivě všechny trumfy, nemá ale na své straně spravedlnost ani srdce. A právě proto je svět na vaší straně. Oni brání své výhody, svou moc, vy ale bráníte lidství.

Musím sebekriticky přiznat, že by mě nikdy nenapadlo, že právě Bělorusko dá celému světu takovou lekci. Jste nám inspirací.

Vážený a milý Scjapane, jsme téměř stejně staří. Respektive mladí. Věřím, že jednou budeme mít příležitost si napsat, či dokonce se osobně potkat, jako zástupci dvou nudných, svobodných společností. V našich listech už nebude nic o vězení či hrozbách, ale třeba o počasí, dobrém koncertu či filmu.

Myslím na vás.

Erik

Erik Tabery (nar. 1977)

český novinář, publicista a šéfredaktor týdeník Respekt

Absolvoval bakalářské studium žurnalistiky na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy, magisterské studium politologie nedokončil. V redakci týdeníku Respektu začal pracovat již v roce 1997, od roku 2009 je jeho šéfredaktorem. Ve své komentátorské a publikační činnosti se věnuje především reflexi domácí politiky. Je držitelem několika prestižních ocenění: např. Novinářské křepelky pro žurnalisty do 33 let (2002), novinářské ceny Ferdinanda Peroutky (2008) či Novinářské ceny za rok 2011.

Řadu úspěchů zaznamenal také v publicistice. V roce 2006 vyšla jeho první kniha *Vládneme nerušit*, věnovaná období tzv. Opoziční smluvy, jejíž důsledky ovlivily českou politiku na další desetiletí. Publikace získala prestižní cenu Toma Stopparda a byla nominována v kategorii publicistika na cenu Magnesia Litera za rok 2006. V roce 2007 vznikl dle stejnojmenné předlohy dokumentární film *Vládneme nerušit*, který získal cenu Trilobit. Jeho dosud posledním výrazným počinem je získání Magnésie litery (2018) za třetí publikaci *Opuštěná společnost: Česká cesta od Masaryka po Babiše*, která se dočkala i divadelního zpracování v Divadle na cucky v roce 2019.

Erik Tabery

Scjapan Latypav

Scjapan Latypav (nar. 1980)

arborista a průmyslový alpinista. Ve dvoře jeho domu na zdi trafostanice vzniklo grafiti dvou dýdžejů, kteří během prorežimního hromadného venkovního koncertu pustili revoluční píseň *Pere-men* a zvedli ruce na znamení vítězství, načež byli zatčeni. Grafiti se rovněž stalo symbolem protestu, a i když bývalo noc co noc zamalováváno na rozkaz shora, místní obyvatelé ho pokaždé hned obnovili. Když údržbáři přišli jednou ve dne už v doprovodu lidí v civilu, kteří o sobě tvrdili, že jsou z policie, Scjapan Latypav zakryl grafiti svým tělem a žádal po mužích v civilu, aby se mu řádně prokázali, že jsou skutečně od policie. Tenkrát „policisté“ odešli s nepořízenou, jelikož se k Scjapanovi připojili další místní, ale pár dní na to byl Scjapan

Latypav doma zatčen, na místě surově zbit a odvezen do vězení. Následně během domovní prohlídky byly v jeho bytě nalezeny chemikálie, které jako majitel firmy na ničení bolševníku potřeboval ke své práci. Byla však obviněn z toho, že se chystal nebezpečné jedy použít proti policii. Poté, co o jeho činu a zatčení referovaly sociální sítě, Scjapan Latypav byl rozpoznán na starším videu ze srpna, jak během vůbec prvního ženského protestního průvodu rozdával účastnicím květiny.